Η μυρωδιά του λιβανιού (Σπύρος Χιόνης, φοιτητής θεολογίας)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 18 Ιανουαρίου, 2006

"*...Αχ παιδάκι μου, εσύ εννοείς να καταλάβεις πως τα πράγματα του Θεού είναι απλά. Δε χρειάζονται πολλές θεωρίες μήτε αξημέρωτες συζητήσεις. Μονάχα τούτο χρειάζεται, να ξαστερώσεις από τις φιλοσοφίες και να πιαστείς από το ρούχο του Χριστού σαν εκείνη τη γυναίκα στο Ευαγγέλιο, να δεις πως τι λένε ... την ξέχασα, δεν πειράζει. Τα άλλα όλα θα τα κανονίσει ο Χριστός. Είναι δικές του δουλειές. Άσε Τον. Ξέρει τι κάνει.*"

Ήταν πολύ κουραστικό αυτό το ταξίδι. Είχε, εξάλλου, πολύ καιρό να το κάνει. Θυμόταν τον εαυτό του στο Λύκειο, όταν πήγε να επισκεφτεί για τελευταία φορά τη γιαγιά του, την κυρα-Θοδόσαινα στα Τρόπαια της Γορτυνίας. Και τώρα, τριτοετής φοιτητής της Φιλοσοφικής, να που ξαναπαίρνει τον ίδιο δρόμο. Τι τον έκανε να φύγει από την Αθήνα, τη «Βαβυλώνα τη μεγάλη»; Ούτε και ο ίδιος ήξερε.
Πάντως ένα είναι σίγουρο, πως πνιγόταν. Πνιγόταν από τους φίλους, τα μαθήματα, τους γονείς, απ' όλους. Ένιωθε πως κανείς δεν τον καταλάβαινε, κανείς δεν μπορούσε να γίνει κοινωνός στην αναζήτησή του για πλέρια αλήθεια και γνησιότητα. Κι αυτή ακόμη η χριστιανική του παρέα τον έπνιγε. Όλοι τους ήταν τακτοποιημένοι, όλοι τους είχαν ταμπουρωθεί πίσω από κάποιες συνταγές, κάποιες ρετσέτες σωτηρίας και δεν έλεγαν να κουνηθούν από 'κει. Μα αυτός... Αυτός ήταν διαφορετικός.
Δεν βολευόταν σε σχήματα και σε κουτάκια. Ήθελε να βιώσει τον Χριστιανισμό αληθινά, όχι κίβδηλα. Να μπει στο νόημα παρευθύς και όχι να καμαρώνεται τον ευσεβή. Εξάλλου, του φαινόταν τόσο απλοϊκό και ανόητο να υιοθετήσει μια τυποκρατική και ευσεβιστική χριστιανική βιωτή τη στιγμή που η ίδια του η επιστήμη, αλλά και η έμφυτη τάση του γι' αναζήτηση, για ψάξιμο και ψηλάφηση του αληθινού τον ωθούσε προς μια άλλη ζωή. Μα, πόσο δύσκολο ήταν, Θεέ μου! Πόσο βασανιζόταν! Κάποια στιγμή ένιωσε πως είχε φτάσει στο απροχώρητο.Το κεφάλι του πήγαινε να σπάσει...
Πάω στη γιαγιά μου στα Τρόπαια, φώναξε μια μέρα στο σπίτι και αφήνοντας πίσω του φωνές για μαθήματα και εξετάσεις, μήτε ο ίδιος ξέρει πότε, βρέθηκε στο λεωφορείο.
Και να που ζύγωνε στο σπίτι της γιαγιάς του. Ντάλα ο ήλιος πάνω από το κεφάλι του κι από παντού να 'ρχονται χίλιες ευωδιές από την ανοιξιάτικη, αρκαδική φύση. Δεν πρόλαβε όμως ο άμοιρος να ρουφήξει λίγο βουνίσιο αέρα, όταν ακούστηκε η γνώριμη

τσιριχτή φωνή της γειτόνισσας:
- Μαριγώωωω! Τρέξε καλέ, ήρθε ο Αλέκος! Την επόμενη στιγμή είδε να ξεπροβάλλει από το πλινθόκτιστο σπιτάκι η γιαγιά του σκουπίζοντας τα παχουλά της χέρια στην ποδιά της και λέγοντας:
- Καλώς τον πασά μου, καλώς τον γιόκα μου, καλώς ήρθες, Αλέκο μου! Κι αμέσως βρέθηκε στην αγκαλιά της. Τι ήταν αυτό; Σα να μπήκε σε λιμάνι απάνεμο, σα να του ‘φυγε όλη η αντάρα του μυαλού του. Ξαφνικά άδειασε και την αγκάλιασε κι αυτός.
- Καλώς σε βρήκα, γιαγιά.
- Κόπιασε, γιέ μου, να ξαποστάσεις.
Μόλις μπήκε στο χαμηλοτάβανο σπιτάκι, τον συνεπήρε η μυρωδιά της σπανακόπιτας και του λιβανιού. Σίγουρα η γιαγιά είχε φουρνίσει από το πρωί ακόμη και είχε λιβανίσει το σπίτι τρεις- τέσσερις φορές.
- Πάλι λιβάνι γιαγιά;
- Α! Όλα κι όλα, άμα δεν κάνω τα θεοτικά μου τρεις φορές την ημέρα, δεν μπορώ να κοιμηθώ.
- Και σαν τι λες;
- Μνήσθητί μου, Κύριε! Ό,τι λέει η Σύνοψη.
- Και τα εννοείς;
- Γιέ μου, αυτά είναι μυστήρια του Θεού, ποιος να τα εννοήσει; Αλλά μη γνοιάζεσαι, σα δεν καταλαβαίνω εγώ, νογά ο Θεός και βλέπει τον κόπο μου, νογά κι ο Διάολος και καίγεται.
- Χμ, καλά τα λες, είπε συγκαταβατικά.
- Στάσου, να σου φέρω λίγη σπανακόπιτα, μόλις την έβγαλα από το φούρνο. Κι έφυγε αμέσως για την κουζίνα, το βασίλειό της. Ο Αλέκος έμεινε μόνος του στο καθιστικό. Αισθανόταν άνετα και ζεστά εκεί, μολονότι ήξερε πως, εάν έκανε τη ζωή της γιαγιάς του σε τούτο το χωριό, σίγουρα θα τρελαινόταν. Η καημένη! Δεν ήξερε πολλά γράμματα, αλλά το Ευαγγέλιο δεν έλεγε να το αφήσει από τα χέρια της. Μέρα – νύχτα το διάβαζε. Όταν λέει «γιαγιά Μαριγώ» του ‘ρχεται πάντα η ίδια εικόνα στο μυαλό: Μια γριούλα παχουλή, με σφιχτοδεμένο κότσο να κάθεται στην πολυθρόνα και να διαβάζει το Ευαγγέλιο ψιθυριστά. Δυστυχώς, η γιαγιά δεν ήξερε τίποτα από Φιλοσοφία. Θυμάται μια φορά που της ανέφερε τον Heidegger. Τον κοίταξε με τρόμο στα μάτια και είπε:
- Παναγιά μου, οι Γερμανοί, ο Θεός να φυλάει την Ελλάδα μας! Η καημένη ήταν αδαής. Δεν αναζητούσε καμιά αλήθεια. Δεν σκοτιζόταν για καμιά ψυχολογική σχολή. Ο Αλέκος έριξε μια ματιά στον τοίχο, αμέτρητες εικόνες. Η γιαγιά είχε μαζέψει όλους τους Αγίους της οικογένειας.

- Γιαγιά, τι τις θες τόσες εικόνες;
- Μνήσθητί μου, Κύριε! Και πώς θα παρακαλέσω τον Αγιαλέξανδρο, σαν δεν έχω την εικόνα του; Άσε το άλλο, κάθε φορά που γιορτάζει Άγιος με εικόνα, το σπίτι έχει πανηγύρι. Άσε όμως αυτά, πες μου τα δικά σου, παλικάρι μου.
Και τότε, άγνωστο γιατί, ο Αλέκος άνοιξε την καρδιά του όπως δεν την είχε ανοίξει

ποτέ, ούτε στον πνευματικό του, ούτε και στους γέροντες στο Άγιο Όρος όπου βρισκόταν συχνά – πυκνά. Της είπε για τις αγωνίες του, τη βασανιστική του πορεία για ανεύρεση της αλήθειας, την προσπάθεια ελευθερώσεως του εαυτού του από τα δεσμά της συμβατικότητας και του ηθικισμού, ώστε να ‘ρθει σε κοινωνία αληθινή με το πρόσωπο του πλησίον. Της είπε ακόμη για την αδυναμία του να σταθεί μπροστά στο Θεό χωρίς τη μάσκα του ευσεβή που τον στοιχειώνει από τα παιδικά του χρόνια. Της είπε, της είπε, της είπε ... και τι δεν της είπε. Ακολούθησε μια μεγάλη παύση. Η κυρα-Θοδόδαινα έκανε τον σταυρό της αργά – αργά και είπε:
- Μνήσθητί μου, Κύριε! Δεν κατάλαβα γρι. Μπερδεμένα μου τα λες, ματάκια μου. Και θαρρώ πως τα ‘ χεις και στο μυαλό σου μπερδεμένα. Ευαγγέλιο διαβάζεις;
- Ορίστε;
- Εκκλησία πας;
- Δεν καταλαβαίνω ...
- Την προσευχή σου την κάμεις;
- Τι εννοείς, γιαγιά;
- Τον πλησίον σου τον συντρέχεις;
- Θαρρώ πως δε με κατάλαβες.
- Αχ παιδάκι μου, εσύ εννοείς να καταλάβεις πως τα πράγματα του Θεού είναι απλά. Δε χρειάζονται πολλές θεωρίες μήτε αξημέρωτες συζητήσεις. Μονάχα τούτο χρειάζεται, να ξαστερώσεις από τις φιλοσοφίες και να πιαστείς από το ρούχο του Χριστού σαν εκείνη τη γυναίκα στο Ευαγγέλιο, να δεις πως τι λένε ... την ξέχασα, δεν πειράζει. Τα άλλα όλα θα τα κανονίσει ο Χριστός. Είναι δικές του δουλειές. Άσε Τον. Ξέρει τι κάνει.
Δεν κάθισε πολύ στα Τρόπαια, στο σπίτι της γιαγιάς του. Μια – δυο μέρες. Ήταν αρκετές. Είδε πράγματα που θα τον συνόδευαν για πολύ καιρό. Είδε τη γιαγιά του να κάνει ατελείωτες μετάνοιες. Την είδε να συντρέχει τη χήρα με τα τρία βυζανιάρικα παιδιά. Την είδε να μαζεύει στο σπίτι της κάθε λογής κουρασμένο στρατοκόπο και να αποθέτει στα χέρια των φτωχών ολάκερη τη σύνταξη του μακαρίτη. Την είδε να κοινωνά την Κυριακή και να λάμπει σαν τον ήλιο όλη τη μέρα. Μυστήρια του Θεού! Σαν έφυγε με το λεωφορείο για την Αθήνα στριμωγμένος σ ‘ ένα κάθισμα κρατώντας κεφτεδάκια (πεσκέσι της γιαγιάς) σκεφτόταν όσα έζησε τούτες τις λίγες μέρες. Μια μυρωδιά λιβανιού του 'ρθε στη μύτη και μια φωνή να του υπενθυμίζει: «Τα πράγματα του Θεού είναι απλά».

- Λες να 'ναι έτσι; Μνήσθητί μου, Κύριε!

(Πηγή: Χ.Φ.Ε.)